

ALLMÄNNA VILLKOR FÖR FÖRSÄKRING AV TRANSPORTÖRS ANSVAR SOM FRAKTFÖRARE VID GODSBEFORDRAN

Dessa allmänna villkor är antagna av Sveriges Försäkringsförbunds Sjöutskott och är endast av vägledande karaktär. Inga hinder föreligger dock för försäkringsgivare och den försäkrade att avtala om andra villkor.

1. Försäkringens omfattning

- 1.1 Denna försäkring omfattar, om inte annat avtalats, med i 3 nedan angivna undantag den försäkrades ersättningsskyldighet som fraktförare vid godsbefordran enligt:
Lag om inrikes vägtransport (**SFS 1974:610**) samt konventionen om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg (**CMR**) (**SFS 1969:12**)

Efterfordon som ej är släpfordon eller terrängsläp enligt § 2 i Vägtrafikkungörelsens betraktas enligt denna försäkring som gods. (**SFS 1972:603**)
- 1.2 Försäkringen omfattar enbart ansvar som orsakats av handling eller underlåtenhet under den tid försäkringen är i kraft och inom det geografiska område som parterna avtalat om.
- 1.3 Försäkringsgivaren åtager sig dessutom, vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen och som överstiger avtalad självrisk, att
  - a) betala frakt, tull och andra kostnader som den försäkrade kan åläggas återbetala med stöd av art 23:4 i CMR eller i § 32 i Lag om inrikes vägtransport,
  - b) utreda om ersättningsskyldighet föreligger och härvid för den försäkrades räkning förhandla med den som kräver ersättning,
  - c) föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljeförfarande enligt vad i 8.6 nedan sägs samt betala kostnaderna för rättegången,
  - d) ersätta den försäkrades förhöjda och oförutsedda kostnader för åtgärder vidtagna vid felsändning av gods även om skada inte inträffat. Ersättningen begränsas i dessa fall till dröjsmålsreglerna för avtalat transportsätt.

2. Högsta ersättning

Försäkringsgivarens ersättningsskyldighet är vid varje skadetillfälle, inklusive de i 1.3 nämnda kostnader, begränsad till de i försäkringsavtalet angivna försäkringsbeloppen.

3. Undantag

- 3.1 Försäkringen omfattar inte ersättningsskyldighet som uppkommit till följd av uppsåt eller grov vårdslöshet av den försäkrade eller den försäkrades anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen. Med anställda i ledande ställning avses firmatecknare, verkställande direktör,

platschefer eller liknande anställda med arbetsledande funktioner. Detsamma gäller för andra personer som delegerats motsvarande arbetsledande funktioner.

- 3.2 Försäkringen omfattar inte ersättningsskyldighet vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt förorsakats av eller står i samband med jordbävning, vulkaniskt utbrott, dammgenombrott, atomkärnreaktion, radioaktivitet, krig, invasion, krigsliknande operationer, vare sig krig förklarats eller inte, inbördeskrig, terrorism orsakat av religiösa eller politiska motiv, myteri, revolution, uppror, upplopp, strejk eller lockout eller åtgärd av den som obehörigen bemäktigat sig makten.
- 3.3 Försäkringen omfattar inte ersättningsskyldighet för att den avtalade transporttiden har överskridits vid transportåtagande med särskild avtalad tid.
- 3.4 Försäkringen omfattar inte ersättningsskyldighet utöver vad i 1.3 sägs för gods, som omhändertas för transport enligt de särskilda bestämmelserna i art. 23:6 i CMR eller enligt motsvarande bestämmelser i annan tillämplig konvention eller lag.
- 3.5 Försäkringen omfattar inte ersättningsskyldighet som förorsakats av att föreskrifterna i CMR artikel 7:3 rörande vissa uppgifter i fraktsedel inte följts.

Följande undantag utmärkta med asterisk kan tilläggförsäkras:

- 3.6* Försäkringen omfattar inte - om inte annat avtalats - ersättningsskyldighet avseende
- a) kontanter, värdepapper och dyrbarheter varmed avses obligationer, reverser och andra värdehandlingar, bearbetade och obearbetade ädla metaller, ädelstenar, pärlor, juveler, konst eller föremål med samlarvärde,
  - b) växter och levande djur,
  - c) personligt lösöre och flyttgods,
  - d) brevöversändelser
- 3.7* Försäkringen omfattar inte - om inte annat avtalats - ersättningsskyldighet för skada på godset som uppkommit under lagring utom vid mellanlagring som varit nödvändig för transportuppdragets utförande.
- 3.8* Försäkringen omfattar inte - om inte annat avtalats - ersättningsskyldighet för punktskatter eller avgifter av liknande slag avseende alkohol och tobak.
- 3.9* Försäkringen omfattar inte - om inte annat avtalats - ersättningsskyldighet som förorsakats av eller har samband med brist på eller ofullständighet i tulldokument eller liknande handlingar - oavsett vem som är vållande härtill - enligt bestämmelserna i CMR artikel 11, 2-3.

4. Föreskrifter i författningar samt Säkerhetsföreskrifter

4.1 Den försäkrade är skyldig

- att följa föreskrifter som meddelats i författningar (*lagar, myndighetsföreskrifter och andra allmänna eller enskilda föreskrifter*),

- att följa säkerhetsföreskrifter som meddelats i försäkringsavtalet
- att vid transport och lagring av gods tillse att godset är skyddat på ett fackmannamässigt sätt.
- att vid transport och lagring av temperaturkänsligt gods tillse att transportmedel, lastbärare eller lagringsutrymme är särskilt konstruerade och utrustade för transport, omlastning, mellanlagring eller lagring av sådant gods.

Försäkringsgivaren har även under försäkringstiden rätt att införa ytterligare säkerhetsföreskrifter. Sådana föreskrifter skall bekräftas genom skriftligt meddelande från försäkringsgivaren.

4.2 Åsidosättande av säkerhetsföreskrifter

Om den försäkrade vid skadehändelse har försummat att följa föreskrift i författning eller säkerhetsföreskrift utgår ersättning från försäkringen endast i den utsträckning skadan får antas ha inträffat eller fått samma omfattning även om föreskriften hade iakttagits. Med den försäkrade likställs annan som haft att tillse att föreskriften följdes.

Kan det befaras att given föreskrift i författning eller säkerhetsföreskrift kommer att åsidosättas även i framtiden, har försäkringsgivaren rätt att skriftligen säga upp avtalet helt eller delvis med omedelbar verkan.

5. *Självrisk*

5.1 Med undantag för vad som anges i 5.2 och 5.3 nedan, avdrages normal självrisk vid varje skada, med belopp som parterna avtalat om och som anges i försäkringsbrevet. Endast ett självriskbelopp avdrages för skador som uppkommit av samma orsak och vid samma skadetillfälle.

5.2 I följande fall skall självriskan vara förhöjd, till belopp som parterna avtalat om och som anges i försäkringsbrevet:

- Vid lastens kollision i höjdded.

- Vid stöld från fordon eller av fordon med pålastat gods gäller förhöjd självrisk. Om den försäkrade emellertid kan visa att följande krav är uppfyllda skall istället normal självrisk enligt 5.1 ovan tillämpas:

– att fordon hållits låst och under uppsikt av fordonets förare eller den han satt i sitt ställe vid annat uppehåll än då lastning och lossning pågår eller

– att fordonet parkerats på uppställningsplats med särskild bevakning eller

– att fordonets lastutrymmen utgörs av låst skåp

samt i övrigt med hänsyn till omständigheterna tillbörlig aktsamhet iakttagits och skäliga åtgärder för att

förebygga tillgrepp av fordon och/eller last vidtagits.

- 5.3 Försäkringsgivaren äger rätt att även i andra fall införa förhöjd självrisk till belopp som parterna avtalat om.

6. *Räddningsplikt*

- 6.1 När en skadehändelse inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, skall den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller minska skadan.

Skäligen räddningskostnader eller uppoffringar ersätts under försäkringen med den begränsning som i 2 sägs.

Den försäkrade skall snarast möjligt underrätta försäkringsgivaren och är skyldig att följa de föreskrifter som försäkringsgivaren kan komma att lämna med anledning av skadehändelsen.

Har den försäkrade uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet åsidosatt sina skyldigheter och medför detta skada för försäkringsgivaren kan ersättningen helt eller delvis sättas ned.

7 *Åtgärder vid skadehändelse*

- 7.1 Då skadehändelse har inträffat eller kan befaras inträffa skall den försäkrade snarast möjligt, dock senast sex månader efter han fått kännedom om sin fordran mot försäkringsgivaren, skriftligen anmäla skadan till försäkringsgivaren.

Görs anmälan senare har försäkringsgivaren ingen skyldighet att ersätta skadan.

- 7.2 Om inte annat följer av försäkringsavtalet eller om inte försäkringsgivaren meddelar annat i samband med anmälan om inträffad skadehändelse, åligger det den försäkrade att dokumentera skadan i syfte att fastställa dess orsak och omfattning.

- 7.3 Om någon som inte är part i försäkringsavtalet har orsakat skadehändelsen eller medverkat till dess uppkomst är den försäkrade skyldig att i eget namn hålla denne ansvarig inom sådan tid och på sådant sätt att rätten till skadestånd inte går förlorad, samt att i övrigt vidta sådana åtgärder som bevarar försäkringsgivarens rätt mot den som är ansvarig för skadan.

- 7.4 Uppfyller den försäkrade inte sina skyldigheter enligt 7.2 och 7.3 ovan och medför detta skada för försäkringsgivaren kan denne helt eller delvis reducera försäkringsersättningen.

8 *Skador och Skadereglering*

- 8.1 När den försäkrade vill göra anspråk på försäkringsersättning skall denne utan oskäligt uppehåll skriftligen framställa sitt anspråk till försäkringsgivaren. I samband därmed skall den försäkrade visa att skadehändelse föreligger samt styrka kravets storlek.

Det åligger den försäkrade att kostnadsfritt bistå försäkringsgivaren med all nödvändig dokumentation, vittnesuppgifter, annat bevismaterial och sådan information som den försäkrade har kunskap om och som försäkringsgivaren behöver för skadereglering och regress.

Inbrott, stöld och annan brottslig gärning, brand samt trafikolycka skall dessutom polisanmälas.

Kopia av polisanmälan skall skickas till försäkringsgivaren.

Om den försäkrade dröjer med att framställa anspråk kan detta preskriberas och rätten till ersättning gå förlorad. Om preskription se 9 nedan.

- 8.2 När försäkringsgivaren har mottagit skadeanmälan skall försäkringsgivaren vidta de åtgärder som behövs för att skadan utan oskäligt dröjsmål skall kunna regleras.

Försäkringsersättningen skall betalas ut senast en månad efter det att sådan utredning som skäligen kan begäras för att fastställa betalningsskyldigheten har lagts fram för försäkringsgivaren.

- 8.3 Den försäkrade har rätt till ränta på försäkringsersättningen om denna betalas ut senare än efter en månadsfristen enligt 8.2. Sådan ränta skall motsvara den svenska riksbankens vid varje tid gällande referensränta plus två procentenheter och löper från och med utgången av en månadsfristen.

- 8.4 Den försäkrade får inte utan försäkringsgivarens godkännande betala krav eller medge ansvar som kan föranleda anspråk mot försäkringsgivaren.
Detta avtal ger försäkringsgivaren behörighet att i eget namn avgöra begäran om preskriptionsförlängning.
Den försäkrade skall om försäkringsgivaren så önskar medverka till uppgörelse i godo med den skadelidande.
Har försäkringsgivaren förklarat sig villig att inom ramen för försäkringen bekosta uppgörelse i godo, är försäkringsgivaren fri från ytterligare åtaganden till följd av ersättningsanspråket.

- 8.5 Uppfyller inte den försäkrade sina skyldigheter enligt 8.1 och 8.4 och medför detta skada för försäkringsgivaren kan rätten till försäkringsersättning helt eller delvis reduceras.

- 8.6 Om talan aviseras eller väcks mot den försäkrade, skall anmälan omedelbart ske till försäkringsgivaren. Försäkringsgivaren utser rättegångsombud och lämnar denna erforderliga anvisningar och instruktioner. Den försäkrade skyldig att kostnadsfritt bistå i processen såsom att själv eller med anställd personal tillhandahålla vittnes- och sakkunnigbevisning.
Om den försäkrade inte iakttar vad som ovan sagts kan domen inte åberopas som grund för fastställande av försäkringsgivarens ersättningsskyldighet. I sådant fall betalar försäkringsgivaren inte rättegångskostnaden.

- 8.7 Utbetalat försäkringsgivaren ersättning till den försäkrade, försäkringstagaren eller annan tredjeman inträder försäkringsgivaren, i den mån detta gottgjort den försäkrade, i dennes rätt gentemot tredjeman. Försäkringsgivaren äger direkt från utbetalaren uppbära ersättning, som utgår på grund av framställt regressanspråk, oavsett om betalningen är ställd till försäkringstagaren eller den försäkrade.

Har den försäkrade genom avtal, som inte kan anses sedvanligt eller är i förväg godkänt av försäkringsgivaren, i ifrågakommande fall helt eller delvis avstått från sin rätt gentemot tredje man är försäkringsgivaren fri från ansvar i motsvarande mån.

9.   *Preskription*

Den som vill göra anspråk på försäkringsersättning eller premieåterbäring förlorar sin rätt mot försäkringsgivaren om han inte åberopar fordringen mot försäkringsgivaren i skiljeförfarande enligt 12 inom tre år från det att han fick kännedom om att anspråket kunde göras gällande och i varje fall inom tio år från det att anspråket tidigast hade kunnat göras gällande. Har han framställt anspråk till försäkringsgivaren inom denna tid, är dock fristen enligt första meningen sex månader från det att försäkringsgivaren har förklarat att den har tagit slutlig ställning till anspråket. (Se även anmälningsterminaler under 7.1)

10.   *Dubbelförsäkring*

Om samma intresse har försäkrats mot samma risk hos flera försäkringsgivare, är varje försäkringsgivare ansvarig mot den försäkrade som om den försäkringsgivaren ensam hade meddelat försäkring. Den försäkrade har dock inte rätt till högre ersättning från försäkringsgivarna än som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ersättningarna skadan, fördelas ansvarigheten mellan försäkringsgivarna efter förhållandet mellan ersättningsbeloppen. Finns i annan försäkring förbehåll enligt vilken försäkringen vid dubbelförsäkring skulle vara helt eller delvis från ansvarighet gäller samma förbehåll för denna försäkring.

11.   *Premie- och villkorsändring under avtalstiden*

Försäkringsgivaren är berättigad att under löpande avtalstid med tre månaders varsel vidta ändringar av premier och villkor. Godkänner inte den försäkrade höjning av premien eller ändring av villkoren skall han inom fem arbetsdagar meddela detta till försäkringsgivaren. Försäkringen upphör i så fall att gälla tre månader efter det att den försäkrade erhö11 meddelande om ändringen.

Överstiger den sammanlagda utbetalda eller uppskattade ersättningen för innevarande avtalstid det dubbla av det högsta försäkringsbeloppet enligt 2 har försäkringsgivaren rätt att med iakttagande även uppsägningstid av fem arbetsdagar omförhandla gällande villkor och premier.

12.   *Förfarande vid tvist*

Tvist som uppstår angående försäkringsgivarens ersättningsskyldighet på grund av detta avtal skall avgöras enligt svensk lag genom skiljeförfarande med Dispaschören i Sverige som ensam skiljeman. Parterna har rätt att väcka talan mot skiljedomen på samma sätt och inom samma tid som en dispasch enligt lag kan klandras. Dispaschörens kostnad i skiljeförfarandet skall ersättas av försäkringsgivaren om inte den försäkrades talan är uppenbart ogrundad.

Svensk lag gäller för avtal enligt dessa bestämmelser om inte annat avtalats.

13.   *Allmän Svensk Sjöförsäkringsplan*

För denna försäkring gäller i övrigt Allmän Svensk Sjöförsäkringsplan av år 2006.

14.   *Krigsutbrottsklausul*

Skulle efter utbrott av ett krig, som är ägnat att i väsentlig grad beröra svenskt näringsliv, Sveriges normala förbindelser med andra länder avbrytas, kommer en av samtliga svenska sjöförsäkringsbolag bildad organisation, benämnd Svenska Transportförsäkringspoolen, att träda i verksamhet vid en tidpunkt, som fastställs av Statens Krigsförsäkringsnämnd.

Inträffar detta under kontraktstiden, sättes detta kontrakt temporärt ur kraft och därunder fallande försäkringar, som är i risk vid ifrågavarande tidpunkt, överföres automatiskt till Svenska Transportförsäkringspoolen.

Försäkringar, för vilka risken börjar efter det att Svenska Transportförsäkringspoolen trätt i verksamhet, anmäles till poolen antingen direkt eller genom försäkringsgivaren. För att sådan försäkring skall bli gällande, måste anmälan därom göras och av poolen fastställd premie erläggas före riskens början.

Då efter beredskapstillståndets upphörande försäkringsgivarens normala verksamhet kan återupptagas, träder detta kontrakt åter i kraft.